

Integraal armoedebeloid gemeente Veere 2026-2030

Voorwoord

De gemeente Veere is een rijke gemeente. Rijk in de breedste zin van het woord: het is fijn wonen, inwoners kijken naar elkaar om en inwoners zijn blij met de vrijheid die ze hebben. Ook financieel heeft de gemiddelde inwoner van de gemeente Veere het best goed. Maar de gemiddelde inwoner bestaat niet. Ook in Veere wonen huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum.

Armoede is bepalend voor je dagelijks leven. Armoede is meer dan het gebrek aan inkomen. Het heeft ook gevolgen voor kunnen meedoen in de samenleving en armoede heeft een negatief effect op de gezondheid.

Een plan tegen armoede moet daarom breder zijn dan alleen inkomensondersteuning. Met armoede als invalshoek werkten we het Preventiebeleid, de aanpak Positieve Gezondheid, verder uit in een plan tegen armoede.

De gemeente Veere doet al veel dingen goed. Dit blijkt niet alleen uit de cijfers, maar ook uit de reacties van partners en inwoners. Het bereik van de bestaande minimaregelingen is vergelijkbaar met andere gemeenten in Nederland (CBS). Jammer genoeg zijn er nog veel inwoners die geen gebruikmaken van de minimaregelingen, maar daar mogelijk wel recht op hebben. We gaan daarom door met het bereiken van zoveel mogelijk inwoners die ondersteuning nodig hebben en ook met het verbeteren van het aanbod van minimaregelingen, met de samenwerking tussen gemeenten en ketenpartners, ondersteunende partijen en met kerken.

In dit plan staat wat we de komende jaren willen bereiken en hoe we dit willen doen.

Hierbij houden we zoveel mogelijk rekening met maatschappelijke ontwikkelingen en met het regeringsbeleid. We werken nauw samen met verschillende partijen waaronder de gemeenschappelijk regeling Orionis Walcheren (Orionis). Bovendien sluit dit plan aan op de aanpak in het Preventiebeleid en het Integrale beleidsplan Welzijn, Wmo en jeugdhulp.

Het vorige Armoedebeloidsplan is van te lang geleden. In de voorgaande jaren was het nog steeds een goede basis, maar steeds vaker moest worden ingespeeld op actualiteiten als Corona en energiecrisis. We namen eerder al adviezen van de Sociale Cliëntenraad Walcheren en initiatieven van de gemeenteraad over, bijvoorbeeld het gratis DalVrij-busabonnement.

Het is de hoogste tijd om de goede initiatieven van de afgelopen jaren op te nemen in actueel beleid en keuzes in de toekomst te maken vanuit een heldere visie. In Veere sta je niet alleen, we zijn er Samen tegen armoede.

Bert Tuk,

Wethouder sociaal domein

1. Werkwijze en definities

Werkwijze

Om te kunnen beoordelen of de bestaande regelingen en voorzieningen goed functioneren hebben we onderzoek gedaan. De uitkomsten en aanbevelingen hebben we op een rijtje gezet en we hebben gekeken welke adviezen voor onze inwoners passend en helpend zijn. We maakten een plan en stelden een aantal doelen op. We bedachten wat ervoor nodig is om die doelen te halen. Met de cijfers uit de onderzoeken weten we hoe het nu gaat en kunnen we over een paar jaar vergelijken of de plannen hebben gewerkt.

In 2024 heeft het onderzoeksbureau KWIZ, in opdracht van de Walcherse gemeenten, per gemeente onderzoek gedaan naar de omvang en samenstelling van de inwoners die binnen de doelgroep voor armoedebeloid en inkomensondersteunende regelingen vallen. Dit onderzoek is (deels) een herhaling van het onderzoek dat is gedaan in 2016.

De uitkomsten van het onderzoek heeft KWIZ samengevat in de 'Evaluatie minimabeleid gemeente Veere' (verder: KWIZ-rapport). Bij het formuleren van verbeteringen maakten we gebruik van de cijfers uit het KWIZ-rapport en de belangrijkste feedback die we ontvingen uit gesprekken met partners en inwoners.

In september 2025 ontvingen we een rapport van de Kinderombudsman over armoede. We vergeleken deze aanbevelingen met de uitkomsten van KWIZ en namen de voor Veere passende aanbevelingen over.

Ook keken we naar de armoedebelidsplannen van andere gemeenten, met name van onze Walcherse buurgemeenten. Waar mogelijk, trekken we samen op. Dat doen we omdat we samen één uitvoeringsorganisatie voor de armoederegelingen hebben (Orionis Walcheren), maar ook omdat we elkaar kunnen versterken, ondersteunen en zaken efficiënter kunnen inrichten.

We toetsten aan wettelijke ontwikkelingen en niet in de laatste plaats zorgden we voor een sluitende aanpak en samenhang met andere beleidsthema's.

Aanvullend op het KWIZ-rapport en de ervaring met het vorige armoedebelidsplan zijn we uitgegaan van de bestaande beleidskaders en ontwikkelingen zoals:

- Kadernota 2023 - 2026 Orionis Walcheren.
- Preventievisie gezondheid en het Preventiebeleid.
- Integraal Beleidsplan Welzijn, Wmo en jeugdzorg.
- De ontwikkeling van het Sterk Lokale Team (SLT) en de ideale vraagroute.
- Ontwikkeling Lokale Inclusie Agenda.

Armoede

Of je 'formeel' arm bent, hangt af van de definitie die je kiest. Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) hanteert de volgende definitie:

'Mensen zijn arm wanneer ze gedurende langere tijd niet de middelen hebben voor de goederen en voorzieningen die in hun samenleving als minimaal noodzakelijk gelden.'

In de gemeente Veere gaan we uit van de inkomensnorm van 130% van het sociaal minimum. Inwoners met een inkomen tot aan deze norm komen in aanmerking voor de minimaregelingen die onze gemeente biedt.

Tegelijkertijd beseffen we dat er inwoners zijn met een inkomen onder de 130%-norm die zich niet arm voelen en ervan rond kunnen komen. Terwijl er inwoners zijn met een hoger inkomen die het financieel zwaar hebben. Ook voor deze laatste groep – al vallen ze niet onder het Veers armoedebelid - zijn er binnen onze gemeente voorzieningen waar ze op terug kunnen vallen.

Armoede heeft verstekkende gevolgen. Een laag inkomen kan ertoe leiden dat je niet of nauwelijks kunt voorzien in je eerste levensbehoeften. Het kan ook een drempel zijn om te kunnen meedoen in de samenleving: niet kunnen sporten, onvoldoende schoolspullen hebben, geen gebruik kunnen maken van culturele activiteiten, niet naar een verjaardag kunnen omdat de vervoerskosten te hoog zijn of omdat je geen cadeau kunt kopen. En we schreven het al in de inleiding: armoede heeft ook een nadelig effect op iemands gezondheid.

Als je de 6 'domeinen' van Positieve gezondheid - hieronder - langs loopt, bedenk dan bij elke omschrijving hoe dit zal zijn als je arm bent, dus bijvoorbeeld niet genoeg geld hebt voor eten.

1. Zingeving

Inwoners zijn in de gelegenheid om zichzelf te blijven ontwikkelen en voelen zich gewaardeerd door/zijn nodig voor hun omgeving.

2. Fysiek welbevinden

Inwoners hebben een gezonde levensstijl binnen een veilige omgeving die deze levensstijl stimuleert.

3. Meedoen

Inwoners kunnen in elke levensfase meedoen en zijn voorbereid op de volgende levensfase.

4. Mentaal welbevinden

Inwoners voelen zich mentaal gezond en zijn weerbaar/veerkrachtig voor mentale tegenslagen.

5. Dagelijks functioneren

Inwoners hebben, afhankelijk van hun mogelijkheden, regie op alle facetten van het leven die nodig zijn om dagelijks goed te functioneren.

6. Kwaliteit van Leven

Inwoners voelen zich veilig en in balans.

- 1) Je kunt je niet ontwikkelen zoals je dit wilt. Dat geldt voor volwassenen en zeker voor kinderen.
- 2) Je maakt je voortdurend zorgen, over geld, over de kinderen, over de toekomst.
- 3) Je kunt niet meedoen aan de samenleving zoals je dat zou willen. Simpele dingen die voor anderen gewoon zijn, zijn onbereikbaar. Kinderen kunnen op school en in hun vrije tijd niet meedoen met andere kinderen.
- 4) Omdat je je voortdurend zorgen maakt (stress), neemt je veerkracht af.
- 5) Kinderen merken de stress van de ouders en maken zich ook zorgen.
- 6) Omdat je veerkracht afneemt, wordt het steeds moeilijker om regie te houden.
- 7) Je voelt je niet veilig, je bent niet in balans.

In Veere vinden we daarom dat de aanpak van armoede meer is dan alleen het oplossen van geldproblemen.

Doelgroep

Niet alleen is onze aanpak breder dan alleen geld, we zien ook een bredere groep inwoners die ondersteuning nodig heeft. We gaan uit van de inkomensnorm 130% van het sociaal minimum. Inwoners met een inkomen tot aan deze norm komen in aanmerking voor de minimaregelingen die de gemeente biedt.

Inwoners met een hoger inkomen vallen niet onder de regelingen van het armoedebelief. Zij kunnen wel gebruik maken van algemene voorzieningen die zich richten op budgetbeheer of preventieve schuldhulpverlening. Om te voorkomen dat zij (verder) in de schulden raken.

Sommige groepen hebben vaker een minimuminkomen dan andere. Voorbeelden zijn eenoudergezinnen en alleenstaanden. Ook moeten jongeren tot 27 jaar in verhouding vaker rondkomen van een minimuminkomen dan andere leeftijdscategorieën.

In Veere vallen (relatief) weinig inwoners binnen de groep inkomens tot 130% van het sociaal minimum. Omdat de groep relatief klein is, is het niet handig om subgroepen te maken. Een subgroep zou maar uit een paar huishoudens bestaan. De subgroep is dan niet groot genoeg om er doelgroepenbeleid voor te formuleren. Tegelijkertijd zijn we ons ervan bewust dat er subgroepen zijn die extra aandacht verdienen. Bijvoorbeeld jongeren, alleenstaanden (met kinderen) en gezinnen met problematische schulden.

Rondom kinderen herkennen we veel aanbevelingen uit het rapport over armoede van de Kinderombudsman. Je leest meer hierover in hoofdstuk 3.

Kortom, we hebben oog voor de brede groep inwoners en kiezen voor maatwerk waar dat nodig en mogelijk is.

Ondersteuningsvraag

Inwoners die in de (financiële) problemen zijn geraakt, kunnen bij de gemeente om hulp vragen. We noemen de vraag om hulp een ondersteuningsvraag. Een ondersteuningsvraag kan uit meerdere problemen bestaan.

Er zijn veel verschillende organisaties, partijen die inwoners met geldproblemen helpen (ondersteunen). In dit plan delen we de partijen die ondersteunen in drie groepen in. Met de bedoeling dat dit plan beter te begrijpen is.

Groep: Ondersteunende partijen armoedeveld (vrije voorzieningen)

Hiermee bedoelen we professionele en vrijwilligersorganisaties, kerken, iedereen die op de een of andere manier inwoners helpt met of bij geldproblemen.

Sommige vrijwilligersorganisaties ontvangen subsidie van de gemeente.

Groep: Professionele algemene voorzieningen

Hiermee bedoelen we professionele organisaties die subsidie ontvangen van de gemeente. Zij voeren een deel van het gemeentebestuur uit. Inwoners kunnen zonder indicatie terecht bij deze voorzieningen.

Groep: Professionele geïndiceerde voorziening (Orionis)

Orionis is de uitvoeringsorganisatie die namens de Walcherse gemeenten zorgt onder meer voor de professionele uitvoering van de minimaregelingen, maar ook voor vroegsignalering, schuldhulpverlening, inkomensvoorzieningen en begeleiding naar werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Inkomenspolitiek

Inkomenspolitiek betekent dat de overheid besluiten kan nemen die het inkomen van inwoners zowel hoger als lager kan laten uitvallen. De gemeente mag geen inkomenspolitiek bedrijven, dat mag alleen de Rijksoverheid.

Dat betekent dat de gemeente zich moet houden aan de wet en bijvoorbeeld bij armoedebestuur niet zelf regelingen mag uitvoeren die extra geld of voordeel opleveren.

2. Visie en uitgangspunten

Veerse visie

Met het omschrijven van armoede en de doelgroep in het vorige hoofdstuk, beschrijven we de Veerse visie;

- Armoede is groter dan alleen te weinig geld hebben om van rond te kunnen komen. In Veere hebben inwoners voldoende geld om in hun eerste levensbehoeften te kunnen voorzien. En zij kunnen meedoen in de samenleving.
- Alle inwoners die moeite hebben met rondkomen, kunnen gebruik maken van algemene voorzieningen gericht op schuldenpreventie en schuldhulpverlening.
- Inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum vallen onder het armoedebestuur en kunnen gebruik maken van de minimaregelingen.

Net als in het preventiebesteduur is dit plan tegen armoede erop gericht dat inwoners ondersteund worden met als doel dat zij weer zelfstandig kunnen meedoen in de samenleving. Waarbij we ons realiseren dat er een groep inwoners is die altijd ondersteuning nodig heeft. We ondersteunen op drie manieren:

Preventie: Inwoners ondersteunen zodat zij niet (verder) in de schulden komen of in armoede moeten leven.

Eigen kracht: Inwoners met schulden of in armoede ondersteunen om uit de schulden of armoede te raken, zodat ze op eigen kracht verder kunnen.

Ondersteunen: Inwoners met een laag inkomen ondersteunen zodat zij kunnen rondkomen en meedoen in de samenleving.

Hoe we dat precies kunnen bereiken is vaak maatwerk. We onderzochten of wat er is voldoende is, of dat we regelingen of maatregelen moeten verbeteren of misschien zelfs nieuwe dingen moeten toevoegen.

Uitgangspunten

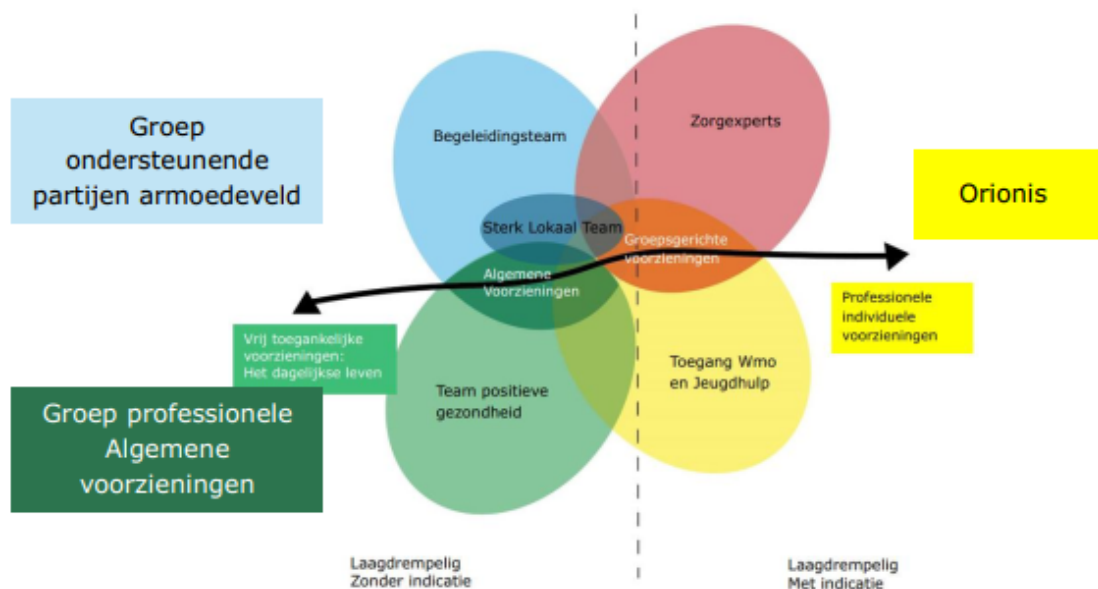
Hoe we omgaan met het ondersteunen van onze inwoners werd al eerder in andere beleidsplannen beschreven. We herhalen het hieronder.

- **Voorkomen is beter.**
We stimuleren een veilige positief gezonde omgeving.
- **Voorbereid op de toekomst.**
Inwoners komen op tijd in actie om zelfstandig te kunnen blijven.
- **Eigen netwerk eerst.**
Primair stimuleren we eigen oplossingen en gebruikelijke hulp.
- **Geen overcompensatie.**
We ondersteunen via de lichtst mogelijke vorm.
- **Eigen kracht stimuleren.**
Weer zelfstandig kunnen meedoen.
Ondersteuning duurt zo lang als noodzakelijk is.

Uitvoering: Ideale vraagroute

Vanuit de brede visie is het logisch dat behalve de centrale plek voor armoedeondersteuning, er ook een netwerk is dat bredere ondersteuning kan geven dan alleen armoedeondersteuning. In het Preventiebeleid heet dit de ideale vraagroute.

Onderstaand model komt uit de Preventievisie gezondheid en het Preventiebeleid van de gemeente Veere. Het is een verbeelding van de ideale vraagroute. Waar kunnen inwoners terecht met hun ondersteuningsvraag en wie kunnen er helpen.

Afb. 1 Ideale vraagroute uit het Preventieplan Veere

Links van de stippellijn algemene voorzieningen, waar je laagdrempelig en zonder gemeentelijk besluit (of indicatie) gebruik van kunt maken. De organisaties bepalen met hun eigen regels of iemand gebruik kan maken van de ondersteuning die zij aanbieden.

Rechts van de stippellijn professionele ondersteuning, waarvan je alleen gebruik kunt maken als de gemeente positief beslist.

We voegden de drie groepen (hoofdstuk 1) die ondersteunen bij financiële problemen toe aan het plaatje uit het Preventieplan.

- Inwoners worden zoveel mogelijk integraal ondersteund.
- Inwoners kunnen zelf vroegtijdig, laagdrempelig ondersteuning vragen en ontvangen.
- Inwoners hebben voldoende kennis en informatie over geldproblemen en regelingen in de gemeente Veere, zodat zij uit eigen kracht kunnen handelen.
- Inwoners die dat nodig hebben krijgen professionele ondersteuning.

We houden de lijntjes kort tussen de zorg en ondersteuning in de directe omgeving van de inwoner en de minimaregelingen. Orionis en het (toekomstig) Sterk Lokale Team (SLT) zorgen ervoor dat ze elkaar goed kunnen vinden zodat we tijdig passende hulp kunnen bieden. Met het vormgeven van de SLT (als onderdeel van de ideale vraagroute) werken we dit komende tijd verder uit.

Hoe de Groep 'Ondersteunende partijen' en de Groep 'Professionele algemene voorzieningen' in het plan van de Ideale vraagroute precies een plaats krijgen weten we nog niet en willen we de komende jaren samen met hen uitdenken.

Integraal, op maat

Voor inwoners met een laag inkomen is maatschappelijke participatie (meedoen) vaak lastig. Naast ondersteuning om te kunnen rondkomen, vinden we het ook belangrijk dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Mee kunnen doen heet ook inclusie en komt ook terug in de Lokale Inclusie Agenda (LIA) van Veere.

We vullen onze 'witte vlekken' op en zorgen ervoor dat het aanbod goed aansluiten op de behoeften van de inwoners. We komen hierop terug bij de aanbevelingen van KWIZ in hoofdstuk 3.

Preventie

In Veere verstaan we onder preventie:

- Voorkómen van een ondersteuningsvraag.
- Uitbreiding of vergroting van een ondersteuningsvraag voorkómen.

We verwachten van inwoners dat zij er alles aan doen wat binnen hun vermogen ligt om een ondersteuningsvraag te voorkomen, of om het probleem niet groter te laten worden.

Dat betekent dat inwoners:

- Tijdig oplossingen zoeken voor een (toekomstig) probleem.
- Advies vragen binnen hun eigen omgeving of aan een OCO .
- Tijdig om advies vragen aan een professional als de eigen omgeving geen oplossing weet.

In een plaatje:

Zelf doen	Financieel zelfstandig Zelf oplossen
Sociaal netwerk	Ondersteuning door • Vrienden, familie, kennissen • Groep: Ondersteunende partijen Armoedeveld
Algemene voorzieningen	Ondersteuning door Groep: Professionele algemene voorzieningen
Professionele Geïndiceerde voorzieningen	Ondersteuning door Orionis

Vroegsignalering en herkenning

Een laag inkomen en moeite met rondkomen speelt een grote factor in het ontwikkelen van problematische schulden. Met een laag inkomen is er vaak niet de ruimte om hier zelf uit te komen. Daardoor ontstaat (snel) een neerwaartse spiraal met vaak multi-problematiek.

Juist omdat het voor de doelgroep zelf moeilijk is om tijdig aan de bel te trekken, verwachten we van professionals dat zij er alles aan doen om ondersteuningsvragen over geldproblemen op tijd en op de juiste plaats te laten ondersteunen. Naast de rol die Orionis al heeft, verwachten we met een integrale aanpak dat ook andere professionals geldproblemen kunnen herkennen.

De gemeente zorgt voor informatie over schuldhulpverlening en het voorkomen van schulden. Uit de informatie blijkt welke voorzieningen algemeen zijn en welke niet.

De gemeente zorgt voor laagdrempelige voorzieningen waarvan inwoners gebruik kunnen maken bijvoorbeeld om een probleem te voorkomen, of een probleem zelf op te lossen.

Laagdrempelige vrij toegankelijke en algemene voorzieningen

De Veerse voorzieningen zijn begrijpelijk, gemakkelijk te vinden en toegankelijk. Veerse inwoners weten de weg naar een voorziening te vinden en maken er zonder schaamte en met vertrouwen gebruik van. Onze inwoners worden ondersteund door vrijwilligers en professionals die breder kijken dan alleen armoede.

Eigen kracht

Kennis is macht. En regie over het eigen leven (eigen kracht) is een grondrecht. We staan klaar om inwoners te ondersteunen waar nodig, met als doel hen zoveel en snel mogelijk weer onafhankelijk van de gemeente laten zijn. Daarbij hoort dat inwoners herkennen dat zij een probleem hebben en dat zij daarbij ondersteunt kunnen worden. Het liefst in een zo vroeg mogelijk stadium.

We zorgen voor een goed bereik van de bestaande regelingen, onder andere door inwoners beter of doelgerichter te informeren over mogelijke regelingen. Maar ook door hen bewust te maken en mogelijke problemen te leren herkennen. Bijvoorbeeld bij grote veranderingen in het leven die gemakkelijk kunnen leiden tot problemen. Ondersteunende partijen kunnen helpen door inwoners bewust te maken.

Weg naar werk

De weg naar werk, is een weg naar zelfstandigheid, naar eigen kracht.

Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, valt onder de Participatiewet. Deze wet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een arbeidsbeperking.

De weg naar werk is wettelijk geregeld en deze taak wordt naar tevredenheid uitgevoerd door Orionis. We maakten daarom geen aanvullende plannen om cliënten eerder of sneller te re-integreren.

Vanaf 2026 wordt de Participatiewet bovendien beter ingericht om meer maatwerk te kunnen leveren.

Ondersteunen

Voor de doelgroep is er een vangnet met minimaregelingen. Die regelingen duren zolang als iemand het nodig heeft om weer op eigen benen te kunnen staan, want dat is in principe het doel. Of als dat niet lukt, om zoveel als mogelijk op eigen benen te staan.

Onderzoek en actie!

Met deze uitgangspunten en kaders hebben we bepaald wat we willen bereiken en hoe we dit willen doen. In het volgende hoofdstuk vatten we de onderzoeken samen en zetten we de aanbevelingen op een rij. Om daarna in hoofdstuk 5 de aanbevelingen om te zetten in acties voor de komende jaren.

Daarnaast blijven we de maatschappelijke ontwikkelingen volgen en beoordelen nieuwe ideeën waarmee we dit plan kunnen aanvullen.

3. Onderzoek en aanbevelingen

In dit hoofdstuk vatten we het onderzoek en de aanbevelingen uit het KWIZ-rapport samen. We beschrijven de belangrijkste aanbevelingen van de Kinderombudsman en we eindigen dit hoofdstuk met onze conclusies naar aanleiding van alle informatie.

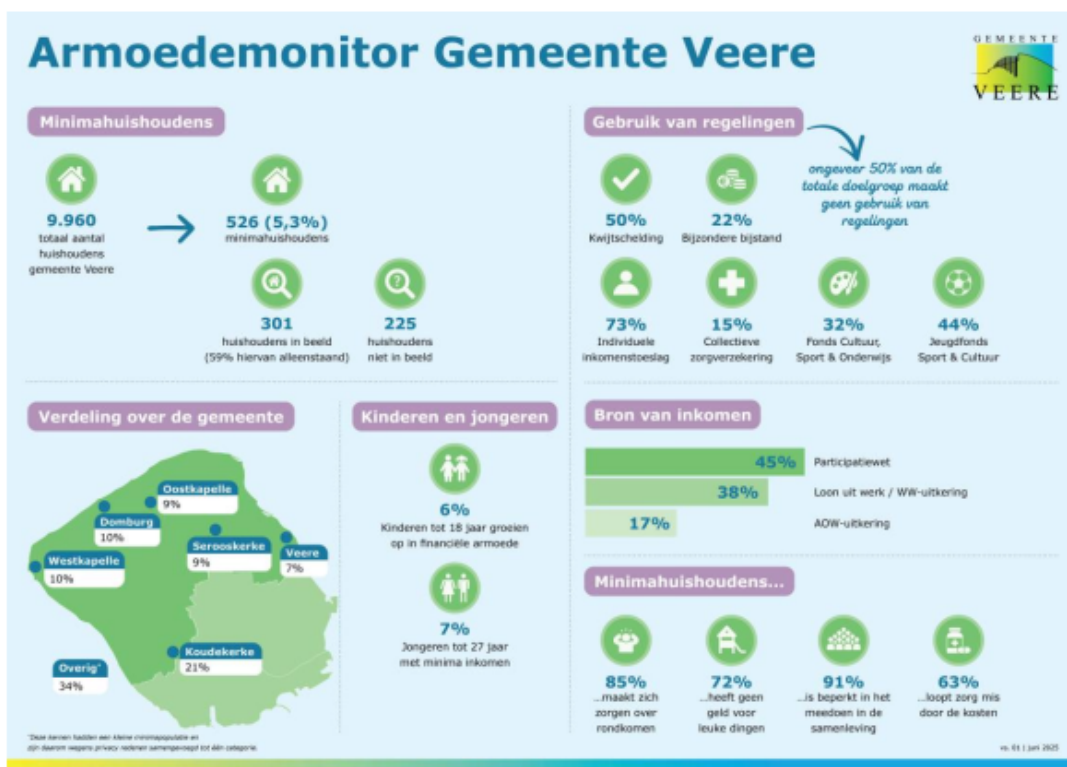
KWIZ

Het onderzoek bestaat uit drie onderdelen. Allereerst is er een Armoedemonitor opgesteld waarin de omvang en de kenmerken van de doelgroep met cijfers in kaart zijn gebracht. Daarnaast is een enquête uitgezet onder de doelgroep om de ervaringen van de inwoners rondom het gemeentelijke beleid te inventariseren.

Als derde onderdeel zijn er groepsinterviews geweest met organisaties die de doelgroep ondersteunen om zo hun ervaringen met het gemeentelijke beleid inzichtelijk te maken.

Armoedemonitor

De armoedemonitor bestaat uit een analyse van bestandsregistraties. Hierin wordt de doelgroep en het gebruik van de regelingen uitgedrukt in cijfers. In de infographic hieronder een samenvatting van de belangrijkste cijfers.

Afb. 2 Infographic Armoedemonitor Gemeente Veere

Algemeen

In Veere valt ongeveer 5% van de huishoudens (ongeveer 500 huishoudens) in de groep met inkomens tot 130% van het sociaal minimum. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde. Van deze ruim 500 huishoudens maken ongeveer 300 huishoudens gebruik van minimaregelingen of ontvangen een uitkering uit de Participatiewet. Ongeveer 225 inwoners maken geen gebruik van de minimaregelingen. Hieronder komen we terug op de vraag waardoor zij geen gebruik maken van de regelingen. Volgens de cijfers woont een groot deel van de groep met inkomens tot 130% in Koudekerke. Koudekerke is ook een van de grotere dorpen. Van de kleine kernen is het aandeel samengevoegd tot 'Overig'. We concluderen dat verhoudingsgewijs overal ongeveer evenveel huishoudens wonen met een inkomen tot 130% sociaal minimum.

Van de huishoudens uit de groep die we kennen heeft 45% een uitkering uit de Participatiewet, 17% heeft een AOW-uitkering en 38% ontvangt loon uit werk of een WW-uitkering. In het rapport lezen we dat huishoudens die langdurig (3 jaar of langer) moeten rondkomen met een inkomen op of onder de minimumgrens, het vaakst voorkomen bij inwoners met een uitkering uit de Participatiewet. En we zien dat 64% van deze huishoudens met een minimum inkomen alleenstaanden zijn en 13% zijn eenoudergezinnen.

Gebruik regelingen

Rechts boven in de infographic op bladzijde 11 zien we dat, met uitzondering van de inkomenstoelagen, minimaregelingen niet goed worden gebruikt.

In het KWIZ-rapport lezen we dat de meeste gezinnen die geen gebruik maken van regelingen niet in beeld zijn bij de gemeente. Daarnaast zijn er ook 32 huishoudens die wel een uitkering ontvangen maar geen gebruik maken van inkomensondersteunende regelingen via Orionis.

We lezen in het deelrapport Behoefteteiling minima dat 46% van de inwoners aangeeft dat de belangrijkste reden om geen gebruik te maken van een regeling is dat de regeling niet bekend is. KIWZ vergelijkt het bereik met andere gemeenten in de tabel hieronder.

Tabel S2. Gebruik en bereik van de minimaregelingen

Regeling	Gebruik	Gebruiks- percentage	Gemiddeld bereik vergelijkbare gemeenten
Kwijtschelding	147 huishoudens	50%	70 – 75 %
Bijzondere bijstand	116 huishoudens	22%	25 – 30 %
Individuele inkomenstoelage	106 huishoudens	73%	45 – 50 %
Collectieve zorgverzekering	79 huishoudens	15%	35 – 40 %
Fonds Cultuur, Sport & Onderwijs	169 huishoudens	32%	35 – 40 %
Participatiebetaling	16 huishoudens	N.t.b. ¹²	N.t.b.
Vrijwilligerspremie	5 huishoudens	N.t.b.	N.t.b.
Bijdrage chronisch zieken ¹³	75 personen	N.t.b.	N.t.b.
Jeugdfonds Sport & Cultuur	105 kinderen	44%	30 – 35 %

Bron: KWIZ rapport blz. 4 en 5

Jeugd en jongeren

In totaal zijn er 197 kinderen wel in beeld en naar schatting 53 kinderen niet in beeld die dagelijks te maken hebben met financiële armoede. Van de jongeren (18 tot 27 jaar) heeft 7% een minima-inkomen. In het KWIZ-rapport lezen we bovendien dat 72% van de ouders aangeeft dat kinderen niet altijd mee kunnen doen aan activiteiten van school.

Positieve gezondheid

Rechts beneden op de afbeelding zien we effecten van langdurige armoede. Zich zorgen maken (85%), geen geld voor leuke dingen (72%), niet kunnen meedoen (91%), zorg mislopen door kosten (63%). In het KWIZ-rapport vinden we nog een verdieping:

- 85% Van de doelgroep maakt zich zorgen om geld. 54% kan (soms) niet rondkomen.

- 72% Heeft soms te weinig geld om leuke dingen te doen en 74% heeft te weinig geld om hun vervoer te betalen.
- Regelingen worden voornamelijk gebruikt om maandelijks rond te kunnen komen.

Kwantitatief onderzoek

KWIZ interviewden zowel ketenpartners als de Sociale Cliëntenraad Walcheren en stuurde een enquête naar de doelgroep. Helaas werden er onvoldoende vragenlijsten ingevuld en werden vragenlijsten onvolledig ingevuld waardoor de uitkomst niet betrouwbaar is als mening of als beeld van hele doelgroep. We beschouwen onderdelen van de uitkomst van de enquête als een aanwijzing om verder uit te zoeken.

Aanbevelingen

KWIZ vatte de uitkomsten samen in conclusies en zestien aanbevelingen. Niet alle aanbevelingen zijn nog van toepassing. In hoofdstuk 4 leggen we dit uit.

Over de doelgroep

1. Maak subgroepen: een groep die kansrijk is om (weer) uit de financiële situatie te raken en een groep met langdurige minima. Zorg voor gerichte ondersteuning.
2. Biedt kerngericht en vraaggericht ondersteuning aan.
3. Zorg voor een integrale aanpak, samen met ketenpartners.
4. Onderzoek of de aanvragers van de energietoeslag (andere) ondersteuning nodig hebben.

Over beleid

5. Onderzoek of de pakketten van de collectieve zorgverzekering voldoende aansluiten op de vraag van de doelgroep.
6. Probeer de Walcherse regelingen meer op elkaar af te stemmen.
7. Overweeg om een OV-pas in te voeren.

Over Kinderen

8. Onderzoek dubbelingen in het aanbod voor kinderen, stem dit beter op elkaar af en voorkom versnippering (en onduidelijkheid).
9. Onderzoek of het Fonds Cultuur, Sport en Onderwijs nog voldoende effectief is. Promoot de regeling.

Over informatie en communicatie

10. Maak een duidelijk en begrijpelijk overzicht van beschikbare regelingen. Zorg ervoor dat de doelgroep de informatie gemakkelijk kan vinden.
11. Betrek communicatieadviseurs voor een goed plan van aanpak.
12. Zorg ervoor dat alle ketenpartners ook over deze informatie beschikken.

Meedoen

13. Onderzoek hoe de doelgroep beter kan meedoen; is het aanbod regelingen effectief? Kijk ook naar preventieve, laagdrempelige voorzieningen.
14. Onderzoek andere belemmeringen om mee te kunnen doen, bijvoorbeeld de bereikbaarheid.

Sociaal Veld

15. Zorg voor een actueel overzicht van alle ketenpartners en zorg ervoor dat dit gemakkelijk te vinden is.
16. Breng het sociale veld beter met elkaar in verbinding.

Kinderombudsman

Eén op de 28 kinderen in Nederland leeft in armoede. Dat betekent dat in bijna elke klas een kind zit dat het thuis niet breed heeft. Dat heeft invloed op het leven van kinderen. Op hoe het thuis gaat, op school en in hun vrije tijd. Maar ook op hun ontwikkeling en hun toekomst. Kinderen die opgroeien in armoede hebben meer kans om als volwassene zelf ook in armoede te leven.

De ombudsman voerde een kwalitatief onderzoek uit: hoe ervaren kinderen, jongeren hun leven. Enkele uitkomsten uit dit onderzoek zijn:

- Kinderen die in armoede leven geven hun leven een lager cijfer dan kinderen die niet in armoede leven.
- In de meeste gezinnen met armoede is sprake van multi-problematiek.
- Kinderen die in armoede leven hebben vaker te maken met onzekerheid; er zijn vaker plotselinge veranderingen zoals verhuizen of van school veranderen.
- Er is vaker sprake van ruzie of huiselijk geweld in gezinnen met armoede. De kinderen hebben zelf vaker van stress en krijgen vaker hulp van de jeugd GGZ.

In Veere is Positieve gezondheid de kapstok om integraal beleid te maken en uit te voeren. In het Integraal Beleidsplan Welzijn, Wmo en jeugdhulp staat duidelijk wat we belangrijk vinden voor alle kinderen in Veere:

Kinderen en jongeren in de gemeente Veere kunnen rekenen op:

- a. Gezond en veilig opgroeien,
- b. Groeien naar zelfstandigheid, en
- c. Voldoende zelfredzaam zijn en maatschappelijk participeren.

4. Conclusie en doelen

In dit hoofdstuk bekijken we per aanbeveling wat de actuele situatie is in Veere. Een aantal aanbevelingen is inmiddels achterhaald of vonden we niet passend in onze gemeente of de manier waarop wij inwoners willen ondersteunen.

We vergelijken de aanbevelingen van KWIZ en de Kinderombudsman en toetsen ook andere (nieuwe) beleidsplannen, om zo tot een samenhangende aanpak te komen.

Eerst over het rapport van de Kinderombudsman.

Conclusie rapport Kinderombudsman

Het rapport van de Kinderombudsman is op gebaseerd op een landelijk beeld.

Een groot deel van de aanbevelingen van de Kinderombudsman passen we in Veere toe: we werken integraal, we ondersteunen ouders (financieel, maar ook breder) en we geven kinderen zoveel als mogelijk een eigen stem.

We wachten eventuele verdere instructies van de rijksoverheid af. Ondertussen blijven we, samen met onze partners in het veld, invulling geven aan ons beleid dat past bij onze inwoners. Jong en oud, ouders én kinderen.

Conclusie rapport KWIZ

Over de doelgroep (aanbevelingen 1,2,3,4)

1,2,3) In Veere is de Preventievisie Gezondheid de visie op een integrale aanpak. Het preventiebeleid is de kapstok waarlangs we werken.

In onze visie over armoedebelief maken we onderscheid in drie richtingen:

- Preventie,
- Eigen kracht
- Ondersteunen.

We werken ook in dit plan de ideale vraagroute verder uit. Hierbij hoort een samenhangende aanpak en samenwerken met ketenpartners (zie ook bij sociaal veld verderop).

4) De energietoeslag is inmiddels verlopen. We hebben niet alle inwoners die hierop aanspraak hebben gemaakt nog in beeld – mensen zijn bijvoorbeeld verhuisd, hebben meer inkomen gekregen, zijn gaan samenwonen. Hierdoor, en ook met het oog op de privacy, kunnen we niet terugvallen op deze regeling om een breder bereik te creëren voor andere regelingen. In de beschikkingsbrief van de energietoeslag werd overigens gewezen op minimaregelingen van de gemeente.

Over beleid (aanbevelingen 5,6,7)

5) Deze aanbevelingen vinden we overbodig: De Walcherse gemeenten en Orionis bekijken elk jaar of de collectieve ziektekostenverzekering voldoende passend is.

6) In onze Walcherse samenwerking is afstemming en éénduidigheid belangrijk. We begrijpen dat het voor ketenpartners gemakkelijker wordt om voor alle gemeenten dezelfde regelingen uit te voeren. Ook geeft het duidelijkheid naar de inwoners. En we stellen de inwoner centraal, daarbij werken zoveel als mogelijk vraag- en kerngericht. Waar moet, wijken we dan af van het eenduidigheidsprincipe. Uit een inventarisatie van begin 2025 bleek overigens dat het aanbod nagenoeg hetzelfde is in heel Walcheren.

7) Inmiddels heeft Veere sinds begin 2025 een OV-regeling (zie hoofdstuk 5).

Over kinderen (aanbevelingen 8,9)

Beide aanbevelingen laten we terugkomen in hoofdstuk 5.

Over informatie en communicatie (aanbevelingen 10,11,12)

In Veere is dit een onderdeel van de 'ideale vraagroute' en het inrichten van de diverse voorwaarden. We maken een plan om dit goed uit te werken.

Over Meedoen (aanbevelingen 13,14)

We vinden dat meedoen ook hoort bij het beleidsthema Welzijn en ook hoort bij het plan Lokale inclusie agenda. In dit armoedebelidsplan gaat het over problemen met geld. In andere beleidsplannen gaat het bijvoorbeeld over aanpak van eenzaamheid of hulp bij stress. De uitkomsten van dit armoedeonderzoek worden ook in (de uitvoering van) andere beleidsplannen meegenomen. Zo zorgen we voor een samenhangende aanpak.

Over het Sociaal Veld (aanbevelingen 15,16)

Het 'sociaal veld' is in Veere een onderdeel is van de ideale vraagroute. De uitwerking van de ideale vraagroute is een gezamenlijk inspanning van 'alle' ketenpartners, organisaties, instellingen, kerken, verenigingen etc. in Veere.

De samenwerking met de ketenpartners 'armoede' wordt een integraal onderdeel van de uitwerking van de ideale vraagroute en de verschillende netwerken die we daarbinnen zien. In bijlage 2 maakten we een eerste inventarisatie van meewerkende partijen, met de bedoeling om dit overzicht samen verder te verbeteren.

Uitvoering: Orionis, ketenpartners en andere betrokkenen

We lezen in het KWIZ-rapport ook dat er veel goed gaat. Bijvoorbeeld over wat de verschillende organisaties in het armoedeveld en Orionis al doen en hoe zij samenwerken. Als we terugkijken naar de verbeelding van de ideale vraagroute (bladzijde 8) dan concluderen we dat we vooral ervoor willen zorgen dat inwoners nog gemakkelijker, ook zonder indicatie hulp kunnen krijgen.

In de gemeente Veere spelen kerken een belangrijke rol in het sociale leven van inwoners. De kerken weten via kerkgangers vaak wie het financieel niet breed heeft en bieden op verschillende manieren hulp. Soms doen zij dit ook in samenwerking met Orionis en andere betrokken partijen. Tegelijkertijd, zijn de kerken, net als de gemeente en andere ondersteunende organisaties op zoek naar mensen die nog onder de radar zitten. We vinden het belangrijk dat de gemeente goed samenwerkt met alle ondersteunende partijen in het armoedeveld.

Participatiewet in balans

Vanaf 2026 wordt de Participatiewet in 3 fases gewijzigd. Een paar kernbegrippen uit deze aangepaste wet zijn vereenvoudiging, vertrouwen en menselijke maat.

We concluderen dat de veranderingen in de Participatiewet goed aansluiten bij de Veerse manier en dat de nieuwe Participatiewet onze integrale aanpak zal versterken.

Voor meer informatie verwijzen we naar de website van de VNG.

5. Samen tegen armoede

Wat willen we bereiken

Preventie																																											
Doel	Inwoners worden zo vroeg mogelijk geholpen bij het voorkomen van financiële problemen, of bij het ontstaan financiële problemen.																																										
Effect	- Meer inwoners in de gemeente Veere met financiële problemen weten welke regelingen de gemeente Veere heeft. - Meer inwoners maken gebruik van de beschikbare regelingen.																																										
Peildatum 2023	Tabel S2. Gebruik en bereik van de minimaregelingen <table> <tr> <th>Regeling</th><th>Gebruik</th><th>Gebruiks- percentage</th><th>Gemiddeld bereik vergelijkbare gemeenten</th></tr> <tr> <td>Kwijtschelding</td><td>147 huishoudens</td><td>50%</td><td>70 – 75 %</td></tr> <tr> <td>Bijzondere bijstand</td><td>116 huishoudens</td><td>22%</td><td>25 – 30 %</td></tr> <tr> <td>Individuele inkomenstoeslag</td><td>106 huishoudens</td><td>73%</td><td>45 – 50 %</td></tr> <tr> <td>Collectieve zorgverzekering</td><td>79 huishoudens</td><td>15%</td><td>35 – 40 %</td></tr> <tr> <td>Fonds Cultuur, Sport & Onderwijs</td><td>169 huishoudens</td><td>32%</td><td>35 – 40 %</td></tr> <tr> <td>Participatiebetaling</td><td>16 huishoudens</td><td>N.t.b.¹²</td><td>N.t.b.</td></tr> <tr> <td>Vrijwilligerspremie</td><td>5 huishoudens</td><td>N.t.b.</td><td>N.t.b.</td></tr> <tr> <td>Bijdrage chronisch zieken¹³</td><td>75 personen</td><td>N.t.b.</td><td>N.t.b.</td></tr> <tr> <td>Jeugdfonds Sport & Cultuur</td><td>105 kinderen</td><td>44%</td><td>30 – 35 %</td></tr> </table>			Regeling	Gebruik	Gebruiks- percentage	Gemiddeld bereik vergelijkbare gemeenten	Kwijtschelding	147 huishoudens	50%	70 – 75 %	Bijzondere bijstand	116 huishoudens	22%	25 – 30 %	Individuele inkomenstoeslag	106 huishoudens	73%	45 – 50 %	Collectieve zorgverzekering	79 huishoudens	15%	35 – 40 %	Fonds Cultuur, Sport & Onderwijs	169 huishoudens	32%	35 – 40 %	Participatiebetaling	16 huishoudens	N.t.b. ¹²	N.t.b.	Vrijwilligerspremie	5 huishoudens	N.t.b.	N.t.b.	Bijdrage chronisch zieken ¹³	75 personen	N.t.b.	N.t.b.	Jeugdfonds Sport & Cultuur	105 kinderen	44%	30 – 35 %
Regeling	Gebruik	Gebruiks- percentage	Gemiddeld bereik vergelijkbare gemeenten																																								
Kwijtschelding	147 huishoudens	50%	70 – 75 %																																								
Bijzondere bijstand	116 huishoudens	22%	25 – 30 %																																								
Individuele inkomenstoeslag	106 huishoudens	73%	45 – 50 %																																								
Collectieve zorgverzekering	79 huishoudens	15%	35 – 40 %																																								
Fonds Cultuur, Sport & Onderwijs	169 huishoudens	32%	35 – 40 %																																								
Participatiebetaling	16 huishoudens	N.t.b. ¹²	N.t.b.																																								
Vrijwilligerspremie	5 huishoudens	N.t.b.	N.t.b.																																								
Bijdrage chronisch zieken ¹³	75 personen	N.t.b.	N.t.b.																																								
Jeugdfonds Sport & Cultuur	105 kinderen	44%	30 – 35 %																																								

Eigen kracht

Doel

Inwoners worden ondersteund en gestimuleerd om (weer) financieel op eigen benen te staan.

Effect

- Meer inwoners zijn financieel zelfredzaam en zonder problematische schulden.
- Met extra aandacht voor jongeren (18-27 jaar).

Peildatum 2023

- 5,3% van de huishoudens heeft een inkomen tot 130% sociaal minimum
- 106 huishoudens met een inkomen uit de Participatiewet
- 41 huishoudens ontvingen schuldhulpverlening

Ondersteunen

Doel

Alle inwoners in de gemeente Veere kunnen, op de manier zoals zij dat willen, meedoen in de samenleving.

Effect

- Meer inwoners met financiële problemen voelen zich voldoende gesteund, maken zich minder zorgen en voelen zich beter in balans.
- 85% maakt zich regelmatig zorgen
- 72% heeft geen geld voor leuke dingen
- 91% kan onvoldoende meedoen in de samenleving
- 63% mist zorg door te hoge kosten

Peildatum 2023

Effect

- Meer kinderen kunnen meedoen op school en daarbuiten.

Peildatum 2023

- 72% van de kinderen uit de doelgroep kan soms niet meedoen

Om de doelen te kunnen halen zijn deze voorwaarden onmisbaar:

De juiste voorzieningen

- Er zijn doelgerichte laagdrempelige vrij toegankelijke en algemene voorzieningen die aansluiten op de behoefte van groepen Veerse inwoners.

De juiste informatie

- Er is informatie over algemene voorzieningen.
  - Inwoners kunnen de informatie gemakkelijk vinden. De doelgroep kent deze informatie.
  - (professionele) Ondersteuners kennen deze informatie.
- Er is informatie over financiële problemen.
  - Inwoners kunnen deze informatie gemakkelijk vinden. De doelgroep kent deze informatie
  - (professionele) Ondersteuners kennen deze informatie.

Actie!

Zoals we schreven in het voorwoord hebben we afgelopen jaren samen geïnvesteerd in goede regelingen en in een nauwe samenwerking met alle betrokken partijen. Niet alles hoeft beter en nieuw.

Sterker nog, het meeste gaat goed. We willen een paar punten beter onderzoeken of verbeteren. En we benoemen een paar zaken die afgelopen periode gestart zijn.

We maakten drie groepen; acties die bijdragen bij Preventie, acties die bijdragen bij Eigen kracht en acties die bijdragen bij Ondersteuning.

Preventie

SLT en i.r.t. financiële problemen

Omschrijving

Actie

Wie

Kosten

Uitwerken ideale vraagroute bij financiële problemen

Plan van aanpak maken met duidelijke doelen.

Zie hieronder: OPWA en Voorzieningenwijzer (verder) inpassen in het Veerse netwerk.

Gemeente neemt initiatief

Kostenneutraal.

Ondersteunende partijen Walcherse armoede' (OPWA)

Omschrijving

Actie

OPWA is een werkgroep voortkomend uit het netwerk Voedselbank Walcheren. In dit brede netwerkoverleg zitten naast de Voedselbank onder meer Stichting Leergeld, Leger des Heils en Vluchtelingenwerk. Het doel van de OPWA is om het werkveld inzichtelijk en overzichtelijker te maken voor de doelgroep en voor de ondersteunende organisaties.

Overzicht

Met de Netwerkaart van de OPWA worden sociale organisaties in kaart gebracht waar mensen met een laag inkomen beroep op kunnen doen. De kaart van de OPWA is voor de organisaties zelf bedoeld, aanvullend op de voorzieningenwijzer (zie verderop). Door het hele aanbod inzichtelijk te maken krijgen we meer grip op mogelijke dubbelingen en versnippering van het aanbod. Zo kunnen we gericht actie ondernemen.

Doelgroep

Ook probeert de OPWA te kijken hoe we mensen zoveel mogelijk 'op de radar' te kunnen krijgen. Zo heeft Voedselbank Nederland een overzicht met persona's opgesteld waar de OPWA gebruik van zou kunnen maken.

Laagdrempelig

Het streven is om te werken met één inschrijfformulier. Door te werken met een gemeenschappelijk inschrijfformulier worden mensen warm doorverwezen naar andere organisaties waar ze gebruik kunnen maken van de beschikbare diensten. Hierbij hoeven ze maar één keer hun verhaal te doen en inkomensbewijzen aan te leveren, verder werken we samen op basis van goed vertrouwen. De ondersteunende partijen beginnen met een pilot.

Groep Ondersteunende partijen armoedeveld.

Kostenneutraal.

Wie

Kosten

Voorzieningenwijzer

<https://www.devvoorzieningenwijzer.nl/>

Omschrijving

Actie

Inwoners moeten niet verstrikt raken in een veelheid van regels, voorzieningen en websites waar ze terecht kunnen. Door de beschikbare regelingen inzichtelijk te maken op één centrale plek (de Voorzieningenwijzer) zien inwoners alle mogelijkheden. Op de pagina van de Voorzieningenwijzer komt een volledig overzicht van alle regelingen en ondersteuning op lokaal, regionaal en nationaal niveau. De Voorzieningenwijzer is een website. Gemeenten kunnen hier informatie voor inwoners publiceren.

Bereik

We willen inzichtelijker maken op welke regelingen de inwoners recht hebben. Nu kan een inwoner verdwalen in de veelheid van regelingen en organisaties. Daarnaast kan het moeilijk zijn om de aanvraag te doen.

We willen het ook inzichtelijker maken en eenvoudiger om een regeling aan te vragen. Na het beantwoorden van een paar vragen weten mensen direct weten waar ze voor in aanmerking komen

Informatie

Daarnaast kunnen mensen via de Voorzieningenwijzer hun energiecontract en (zorg)verzekeringen vergelijken om te controleren of deze nog passen bij hun situatie en of het goedkoper kan.

Ook andere professionals of ondersteunende organisaties kunnen hier informatie halen.

Gemeente Veere.

Abonnementskosten per jaar.

Wie

Kosten

MoneyStart

Omschrijving

Vanaf schooljaar 2025/2026 bieden we op Walchers niveau het lespakket 'Hoe wordt je rijk?' aan via MoneyStart. Hiermee bereiken we jongeren in de leeftijd van 15-18 jaar op VSO/PRO-scholen in Middelburg en Vlissingen. Zij krijgen les over verstandig omgaan met geld en alle veranderingen in de financiële situatie zodra je 18 jaar wordt. Op deze manier bereiden we ze goed voor op financiële volwassenheid.

MoneyStart BV.

Wie

Kosten

Abonnementskosten per jaar.

Ondersteunen

Communicatieplan ideale route geldproblemen

Omschrijving

Informatie over alle manieren van ondersteuning en voorzieningen in de gemeente Veere, op Walcheren. Wat is er, waar is het, wie kan ervan gebruik maken. Op welke manier en op welk moment informeren we inwoners.

Actie

Onder andere:
Aandacht voor laaggeletterden, en ouderen.
Voorzieningswijzer is digitaal, ook andere kanalen.
Kernboodschap formuleren.
Strategie/ contentkalender/ communicatiekalender maken.

Wie

Kosten

Gemeente en netwerk ideale vraagroute

N.t.b.

DalVrij-busabonnement

Omschrijving

Vanaf februari 2025 kunnen inwoners met een inkomen tot 130% sociaal minimum vanaf 09.00 uur gratis reizen met de bus. De regeling geldt tot en met het einde van de concessie met Connexxion op 12 december 2026. We gaan tijdig in overleg met betrokken partijen over mogelijkheden bij de nieuwe OV-partij en de ontwikkelingen van FLEX-vervoer in Zeeland. We houden ook de ontwikkelingen bij het Rijk in de gaten voor hun plannen voor goedkoop/gratis openbaar vervoer voor minima.

Wie

Kosten

Connexxion

Jaarlijkse kosten gebruik van de regeling.

Volwassenenfonds Sport en Cultuur

Omschrijving

Volwassen kunnen gebruik maken van deze regeling om te kunnen meedoen aan sport en of cultuur activiteiten. Orionis voert de regeling al uit voor Vlissingen en Middelburg.

Actie

We onderzoeken of deze regeling ook voor Veerse inwoners interessant is.

De gemeente Veere is aangesloten bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur. We zijn tevreden over het Jeugdfonds, daarom breiden we graag uit voor de groep volwassenen.

Jongeren die van het jeugdfonds gebruik maken zouden da na hun 19e verjaardag doorgaan kunnen gaan met hun hobby.

We onderzoeken of we voldoende middelen kunnen vrijmaken om volwassenen binnen de gemeente sporten of cultuur kunnen laten beoefenen via het Volwassenenfonds.

Wie

Kosten

Gemeente

N.t.b.

Regeling cultuur sport onderwijs

Omschrijving

Het Fonds CSO is een belangrijke regeling die onze inwoners de mogelijkheid biedt om (via Orionis) extra middelen aan te vragen voor cultuur, sport of onderwijs.

Wie een minimuminkomen heeft kan bijvoorbeeld een bijdrage krijgen voor:

- lidmaatschapskosten voor verenigingen
- lesgelden voor hobby en sportactiviteiten (let op: kinderen kunnen misschien ook gebruik maken van het Jeugdfonds Sport en Cultuur)
- abonnementsgeld voor de bibliotheek
- evenementen en attracties
- zwembadkaarten
- toneel-, theater- en bioscoopbezoek
- abonnementskosten van een krant

Actie	• abonnementskosten internet We onderzoeken of de regeling voldoende aansluit bij de behoefte van onze inwoners. Ook in relatie met het Volwassenenfonds sport en cultuur bekijken wat de mogelijkheden zijn. En hetzelfde bekijken in relatie met andere organisaties die ook school- sport- en cultuurzaken aanbieden. Ook willen we kijken of de bedragen nog steeds toereikend zijn.
Wie	Gemeente samen met Orionis
Kosten	N.t.b.
Zwemles	
Omschrijving	Op dit moment kunnen ouders in het Jeugdfonds kiezen voor zwemmen of een andere sport. Zwemmen en daarnaast een andere sport wordt niet bekostigd vanuit het fonds. We vinden dat alle kinderen de mogelijkheid moeten krijgen om te leren zwemmen en als ze willen ook nog een andere sport kunnen doen.
Actie	We onderzoeken of het mogelijk is dat kinderen zwemles + nog een sport kunnen doen via Jeugdfonds. En zo ja, onderzoeken wat dit kost.
Wie	Gemeente
Kosten	N.t.b.

Dit plan is geen statisch plan. We blijven in contact met onze inwoners en andere betrokken partijen. Samen kijken we hoe we de doelgroep het beste kunnen blijven ondersteunen. Dit doen we door te praten, te luisteren en door actie te ondernemen. Dit beleidsplan is papier. Het is aan ons allen om er echt wat mee toe doen. Want daar staan we voor: Samen tegen armoede!

6. Kosten, meten en monitoren

Kosten

Binnen de gemeentebegroting is een structureel budget opgenomen voor de bestedingen binnen het armoedebeleid. In totaal gaat het om € 550.000. Van dit budget wordt meer betaald dan alleen de bekende gemeentelijke regelingen, waaronder de bijzondere bijstand.

We hebben uitgerekend dat het budget voorlopig voldoende is om de plannen uit hoofdstuk 5 uit te voeren.

Omdat het de bedoeling is om meer mensen uit de doelgroep te bereiken, kan het zijn dat we meer budget nodig hebben. Ook als er meer mensen binnen de doelgroep vallen, kan het zijn dat er meer mensen gebruik maken van de regelingen.

We monitoren de uitgaven meerdere keren per jaar. Wanneer nodig wordt de gemeenteraad geïnformeerd en wordt een budgetwijziging voorgesteld.

Subsidies

Om onze beleidsdoelen te halen werken we samen met verschillende organisaties die hiervoor subsidie ontvangen. Dat kan zowel een jaarlijkse subsidie zijn als een éénmalige subsidie (voor een activiteit of een project).

De voorwaarden om een subsidie aan te kunnen vragen staan in ons Subsidiebeleid, in de Algemene subsidieverordening en in de Nadere regels Armoedebeleid subsidies.

In 2026 actualiseren we de nadere regels, zodat duidelijker wordt voor welk beleidsdoel en effect men een subsidie kan aanvragen.

Metten en monitoren

Metten

Over een aantal jaren willen we de effecten zoals beschreven bij 'Wat willen we bereiken' hebben gehaald. We kunnen dit meten door opnieuw onderzoek te (laten) doen.

Monitoren

Monitoren betekent nagaan of we op de goede weg zijn. Levert de actie of het plan het gewenste resultaat op?

We spreken met alle partners duidelijk af wat de bedoeling is. Wat willen zij met hun acties bereiken, hoe draagt dat bij aan de doelen in dit plan.

We monitoren door in elk geval eenmaal per jaar te overleggen met de professionele partners en door aan het eind van het jaar een verslag of verantwoording over de activiteiten te verlangen.

Een aantal van onze partners houdt op eigen initiatief interessante tellingen bij die we ook kunnen gebruiken om te monitoren.

*Aldus vastgesteld tijdens de openbare raadsvergadering van de gemeente Veere,
d.d. 5 februari 2026,
de griffier, de voorzitter*

BIJLAGE 1: Niet doen

Er zijn ook opties onderzocht die we niet meenemen in dit plan. We vermelden deze opties met een uitleg waarom we (nu) niet kiezen voor deze opties.

SUNN

SUNN is een noodhulp organisatie die noodhulp aanbiedt wanneer mensen snel en incidenteel geld nodig hebben. Er zijn in 2025 100 gemeenten aangesloten bij 33 noodhulp-bureaus.

In Veere zijn er mogelijkheden om ook in acute situaties financieel bij te springen. Inwoners weten hiervoor Orionis en de gemeente voldoende goed te vinden.

Bovendien is aansluiten bij SUNN niet gratis. We besteden dit geld liever rechtstreeks aan de inwoners. We zien geen reden om deze werkwijze aan te passen en sluiten daarom niet aan bij SUNN.

Jongeren Perspectief Fonds

Het Jongeren Perspectief Fonds (JPF) biedt een aanpak voor jongeren tot 27 jaar met problematische schulden. De aanpak is gericht op het wegnemen van financiële zorgen en begeleiding naar werk. Hun insteek is om met de jongeren te werken aan een toekomstperspectief.

Juist omdat deze groep uit het onderzoek van KWIZ opviel, onderzochten we deze optie.

Hoewel wij de groep significant groot vinden, is de groep voor deze optie te klein.

Het JPF is in ontwikkeling en kijkt ook naar mogelijkheden voor kleine gemeenten voor wie de investering niet opweegt tegen de omvang van de doelgroep. Als er toch behoefte blijkt aan een dergelijke oplossing, zoeken we weer contact met het JPF om te zien of het past bij de behoeften van de inwoners.

Tot die tijd kunnen de gemeente en Orionis genoeg ondersteuning bieden aan de jongeren.

BIJLAGE 2: Partijen met armoedebeleidssubsidie (2025)

PARTIJ

Kledingbank Zeeland

Speelgoedbank Zeeland

Stichting Leergeld Walcheren

Stichting Present Walcheren

Stichting Voedselbank Walcheren

WAT DOEN ZE

De Kledingbank Zeeland helpt onder meer inwoners met een laag inkomen aan kleding. Daarnaast verzorgt de Kledingbank voor de gemeente Veere de babystartpakketten voor (aanstaande) ouders met een laag inkomen.

De Speelgoedbank Zeeland verstrekt speelgoedpakketten aan kinderen in Zeeland die in armoede leven.

Stichting Leergeld Walcheren biedt hulp aan kinderen van 4 tot 18 jaar die om financiële redenen niet deel kunnen nemen aan activiteiten op het gebied van school, sport, cultuur en welzijn. Stichting Leergeld Walcheren kan bijvoorbeeld zorgen voor een fiets, een laptop, of er voor zorgen dat de contributie voor een sportvereniging of zwembad betaald wordt.

Present slaat een brug tussen inwoners die iets kunnen bieden en mensen die daarmee geholpen kunnen worden. De hulp komt terecht bij mensen die een slechte gezondheid hebben, niet voldoende financiële middelen hebben en onvoldoende netwerk om zich heen hebben. Het contact verloopt altijd via maatschappelijke organisaties.

Het belangrijkste doel van de Voedselbank is het gratis verstrekken van voedsel aan de armste inwoners op Walcheren. Het terugdringen van het sociaal isolement van deze doelgroep is een neven-doel.

BIJLAGE 3: Bijzondere bijstand en armoederegelingen in Veere

REGELING

Bijzondere bijstand

Chronisch zieken/ gehandicaptenregeling

Individuele inkomenstoeslag

Jeugdfonds Sport en Cultuur

Fonds Cultuur Sport

Dal Vrij-busabonnement

Collectieve zorgverzekering gemeenten

Studietoelage

Kinderopvang sociaal medische indicatie

Vrijwilligerspremie

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

TOELICHTING

Vergoeding voor bijzondere noodzakelijke kosten die men niet zelf kan betalen van inkomen of vermogen en niet via een andere regeling vergoed worden. Uit bijzondere individuele omstandigheden moet de noodzaak van de kosten blijken en voor elke specifieke situatie wordt een zorgvuldige afweging gemaakt, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de aanvrager (maatwerkprincipe).

Inwoners met een chronische ziekte of handicap hebben vaak extra kosten. Via deze regeling kan één keer per kalenderjaar bijzondere bijstand aangevraagd worden als tegemoetkoming voor deze extra kosten.

Deze voorziening is bedoeld voor mensen die 3 jaar of langer een inkomen hebben dat lager is dan 110% van de bijstandsnorm. Deze toeslag is een aanvulling op het inkomen. Men mag zelf weten waar dit geld aan uitgegeven wordt.

Regeling die het mogelijk maakt dat kinderen tot en met 18 jaar lid worden van een sportvereniging, aan muziek, beeldende kunst en theater mee kunnen doen en kunnen zwemmen voor hun zwemdiploma's A en B. Voor die kinderen wordt de contributie/het lesgeld betaald eventueel aangevuld met benodigdheden voor de sport of activiteit.

Fonds met als doel het bevorderen van de maatschappelijke participatie van inwoners met een laag inkomen. Deze inwoners kunnen een bijdrage krijgen voor sportieve, culturele, recreatieve, educatieve of sociale activiteiten. Er wordt een bijdrage gegeven om 'mee te kunnen doen' in de maatschappij. De bijdrage vanuit dit fonds kan voor veel verschillende kosten worden ingezet. Denk bijvoorbeeld aan abonnementsgeld voor de bibliotheek, schoolkosten, evenementen en attracties, toneel, theater- en bioscoopbezoek, abonnementskosten van een krant of van internet.

Met het Dal Vrij-busabonnement van Connexxion wordt inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum de mogelijkheid geboden om onbeperkt gratis te reizen (op weekdagen vanaf 09.00 uur en in het weekend de hele dag) op de buslijnen in Zeeland, de regio Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee tot aan Rotterdam Zuidplein en Dordrecht.

De collectieve zorgverzekering gemeenten is een zorgverzekering die bij zorgverzekeraar CZ wordt aangeboden. De gemeente geeft een bijdrage in de premie van de aanvullende verzekering. Er worden drie aanvullende pakketten aangeboden waar de inwoner uit kan kiezen. Voor inwoners met een bijstandsuitkering wordt de premie ingehouden van de uitkering en overige minima betalen de premie rechtstreeks aan CZ.

Met deze regeling wordt financiële steun geboden aan studenten die door een medische beperking niet kunnen bijverdienen naast hun studie. De studietoelage is bedoeld om te voorkomen dat zij hierdoor vaker en meer moeten lenen dan jongeren die naast hun opleiding wel kunnen werken.

Tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang als er binnen een gezin sprake is van sociaal-medische problemen. Het gaat om gezinnen met kinderen tot en met 12 jaar waarvan de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag omdat de ouders niet (allebei) werken en die vanwege een sociale of medische situatie ook niet in staat zijn om voor hun kinderen te zorgen. Bij sociaal-medische problemen moet worden gedacht aan lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen die kinderopvang noodzakelijk maken. Er moet vastgesteld worden dat er een sociaal-medische indicatie aanwezig is.

Inwoners met een bijstandsuitkering kunnen in aanmerking komen voor een vrijwilligerspremie bij vrijwilligerswerk.

Voor bepaalde gemeentelijke heffingen kan kwijtschelding worden aangevraagd. Of men in aanmerking komt voor kwijtschelding is afhankelijk van inkomen, vermogen, gezinssituatie en woonlasten. Een verzoek tot kwijtschelding wordt behandeld bij Sabewa Zeeland.